

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาการใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานและเพื่อศึกษาความสำคัญของตัวชี้วัดในผู้ประกอบการใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนและวิธีการในระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลหลัก
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 แหล่งข้อมูล
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลหลัก

3.1.1 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ประกอบการรายใหม่ด้านนวัตกรรมในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ประกอบการรายใหม่ด้านนวัตกรรมในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 12 ราย โดยทำการเลือกโดยวิธีตามสะดวก

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยได้กำหนดประเด็นของคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก การใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการใหม่ และความสำคัญของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ทั้งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 กำหนดขอบเขตประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำวิจัยในช่วงเริ่มต้นโดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร วารสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานและผู้ประกอบการใหม่ ซึ่งมีแหล่งข้อมูลมาจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ทราบลักษณะและผลการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้กำหนดขอบเขตการวิจัยที่เหมาะสมและชัดเจน โดยแบบสัมภาษณ์ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

3.2.1.1 ส่วนนำ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย ได้แก่ ชื่อการวิจัย เป็นต้น

3.2.1.2 ส่วนผู้สัมภาษณ์ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์ และสภาพทั่วไปของการสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุลของผู้สัมภาษณ์ วัน เวลา และสถานที่ที่ใช้สัมภาษณ์

3.2.1.3 ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นต้น

3.2.1.4 ส่วนคำถาม เป็นส่วนของข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยประยุกต์จากคุณลักษณะของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ดี (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2553: 37)

3.2.2 สร้างข้อคำถามแบบปลายเปิดโดยการใช้รูปแบบภาษาและการใช้คำให้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลหลักฉบับร่างส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสม

3.2.3 นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาปรับแก้ไข และสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยได้ผลการประเมินของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักได้ ทั้งนี้มีผลการประเมินค่า IOC > 0.5 ทุกรายการข้อคำถามสัมภาษณ์

3.2.4 ตรวจสอบความถูกต้องและจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

3.3 แหล่งข้อมูล

การทำวิจัยในครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) และทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 45 - 75 นาที เพื่อทำการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และตีความข้อมูล

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าจากหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ บทความ เอกสารทางวิชาการ เว็บไซต์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ทำหนังสือแจ้งหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งเป็นหนึ่งหน่วยงานที่อยู่ภายใต้อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อขอข้อมูลกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการใหม่ด้านนวัตกรรมในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดอุบลราชธานี ที่เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีระยะเวลาการดำเนินกิจการไม่เกิน 3 ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้ ชื่อกิจการ ชื่อผู้ประกอบการและหมายเลขโทรศัพท์ เพื่อเป็นข้อมูลในการติดต่อกลุ่มตัวอย่างเพื่อนัดสัมภาษณ์

3.4.2 ติดต่อประสานงานไปยังผู้ประกอบการรายใหม่ด้านนวัตกรรม โดยที่ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดของการวิจัยในภาพรวมเพื่อเชิญชวนโดยปราศจากข้อสงสัย จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการนัดหมายเพื่อการสัมภาษณ์ตามสถานที่หรือช่องทางที่สะดวกและสอดคล้องตามข้อกำหนดการเว้นระยะห่างทางสังคมเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 หรือ COVID-19 ของกระทรวงสาธารณสุข

3.4.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักรายบุคคล ใช้เวลาประมาณ 45-75 นาที โดยประมาณ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ขออนุญาตจัดบันทึกภาคสนามและบันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์

3.4.4 ภายหลังการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปประเด็นที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลหลักแยกเป็นรายบุคคลไว้ก่อน และกำหนดรหัสแทนชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักตามชุดข้อมูลอย่างเป็นระบบและจัดเก็บไว้อย่างมิดชิดปลอดภัย

3.4.5 ทำการสรุปประเด็น จัดกลุ่มข้อมูล และตีความจากบันทึกข้อมูลภาคสนามและถอดเทปบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลหลักทุกราย

3.4.6 จัดเตรียมชุดเอกสารผลของข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และการตีความเบื้องต้นโดยผู้วิจัยเพื่อนำเสนอและขอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการศึกษาครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากข้อมูลที่ได้รับรวม ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ขั้นตอน (Miles and Huberman, 1994) ดังนี้

3.5.1.1 การจัดระเบียบข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาพิจารณาเรียบเรียงจัดรูปแบบ ใส่รหัสข้อมูล จำแนกประเภทข้อมูลและจัดให้เป็นหมวดหมู่

3.5.1.2 การแสดงข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง และแผนภาพเพื่อเชื่อมโยงข้อมูล

3.5.1.3 การหาข้อสรุป ตีความ และตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัย

3.5.2 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และป้องกันความผิดพลาด โดยในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งได้ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างกัน ได้แก่ จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง